
USMENA SAOPŠTENJA: SOCIJALNA I EKOLOŠKA PSIHOLOGIJA

ODNOS ZAVISNOSTI OD DRUŠTVENIH MREŽA, DIMENZIJA LIČNOSTI I SOCIJALNOG FUNKCIONISANJA

Luka Šimunović

Fakultetu za pravne i poslovne studije „dr Lazar Vrkatić“, Novi Sad | lukasimunovic08@gmail.com

Adrian Konja

Fakultetu za pravne i poslovne studije „dr Lazar Vrkatić“, Novi Sad | adriank@mts.rs

Nina Čokanjev

Fakultetu za pravne i poslovne studije „dr Lazar Vrkatić“, Novi Sad | ninacokanjev@gmail.com

Milica Ludoški

Fakultetu za pravne i poslovne studije „dr Lazar Vrkatić“, Novi Sad | milica.ludoski95@gmail.com

Nemanja Šajinović

Fakultetu za pravne i poslovne studije „dr Lazar Vrkatić“, Novi Sad | sajinovic.nemanja@gmail.com

Ivana Nešović

Fakultetu za pravne i poslovne studije „dr Lazar Vrkatić“, Novi Sad | nesovic.biznis@gmail.com

Peđa Miladinović

Filozofski fakultet u Novom Sadu | pedjamiladinovic46@gmail.com

Cilj istraživanja bio je da se konstruiše skala Zavisnosti na društvenim mrežama prema kriterijumima: zapostavljanje obaveza, preokupacije, bekstva od obaveza, iskustva promene raspoloženja, povećanja tolerancije i prikrivanja zavisničkog ponašanja (Guedes i sar., 2016). Na osnovu uzorka od 234 ispitanika oba pola, zaposlenih i nezaposlenih, razvrstanih u dve obrazovne kategorije: srednjoškolci i studenti, formirana je Skala zavisnosti na društvenim mrežama (Šajinović, Ludoški, Šimunović, Konja, Čokanjev, Nešović i Miladinović, 2018) i testirana je njena povezanost sa subskalama Poštenja i skromnosti (HEXACO; Lee i Ashton, 2009), stresom, anksioznošću i depresijom (Lovibond i Lovibond, 1995), samodistrakcijom, pražnjenjem impulsa, oslanjanja na emocionalnu podršku (Carver, 2013), distrakcijom i potiskivanjem (MEAQ; Gamez, Chmielewski, Kotov, Ruggero i Watson, 2011). Uočena je visoka pouzdanost ukupne Zavisnosti na društvenim mrežama ($\alpha=.927$), kao i postojanje 4 faktora: preokupiranost i iritabilnost ($\alpha=.847$), neumereno trošenje vremena i kompulsivnost ($\alpha=.857$), bekstvo i rasterećenje ($\alpha=.852$), socioprofesionalna disfunkcionalnost i iscrpljenost ($\alpha=.794$). Rezultati ukazuju da postoji niska ali statistički značajna negativna povezanost Zavisnosti na društvenim mrežama sa subskalama Poštenja i skromnosti

($r=-.347, p<.01$) Iskrenosti ($r=-.254, p<.01$), Nematerijalizma ($r=-.311, p<.01$) i Nenametljivosti ($r=-.187, p<.01$). kao i na niske ali značajne pozitivne veze Zavisnosti na društvenim mrežama sa stresom ($r=.282, p<.01$), anksioznošću ($r=.177, p<.01$), depresivnosti ($r=.204, p<.01$), samodistrakcijom ($r=.137, p<.05$), oslanjanja na emocionalnu podršku ($r=.146, p<.05$), pražnjenjem impulsa ($r=.235, p<.01$), i distrakcijom i postiskivanjem ($r=.141, p<.05$). Ustanovljena je niska i značajna pozitivna veza faktora neumerenog trošenja vremena i kompulsivnost sa pražnjenjem impulsa ($r=.200, p<.01$), socioprofesionalne disfunkcionalnosti i iscrpljenosti sa subskalama samodistrakcije ($r=.212, p<.01$) i oslanjanja na emocionalnu podršku ($r=.133, p<.05$). Rezultati su delimično u skladu sa taksonomijom simptoma poremećaja zavisnosti za društvenim mrežama ali dodatna istraživanja su neophodna radi potvrđivanja i boljeg formulisanja konstrukta.

Ključne reči: zavisnost od društvenih mreža; poštenje i skromnost; stres; depresija

ZAVISNOST NA DRUŠTVENIM MREŽAMA I POVEZANOST SA EMOCIONALNIM POTEŠKOĆAMA I MEHANIZMIMA PREVLADAVANJA

Luka Šimunović

Fakultetu za pravne i poslovne studije „dr Lazar Vrkić“, Novi Sad | lukasimunovic08@gmail.com

Adrian Konja

Fakultetu za pravne i poslovne studije „dr Lazar Vrkić“, Novi Sad | adriank@mts.rs

Nina Čokanjev

Fakultetu za pravne i poslovne studije „dr Lazar Vrkić“, Novi Sad | ninacokanjev@gmail.com

Milica Ludoški

Fakultetu za pravne i poslovne studije „dr Lazar Vrkić“, Novi Sad | milica.ludoski95@gmail.com

Nemanja Šajinović

Fakultetu za pravne i poslovne studije „dr Lazar Vrkić“ Novi Sad | sajinovic.nemanja@gmail.com

Ivana Nešović

Fakultetu za pravne i poslovne studije „dr Lazar Vrkić“, Novi Sad | nesovic.biznis@gmail.com

Peda Miladinović

Filozofski fakultet u Novom Sadu | pedjamiladinovic46@gmail.com

Cilj istraživanja bio je da se konstruiše skala Zavisnosti na društvenim mrežama prema kriterijumima: zapostavljanje obaveza, preokupacije, bekstva od obaveza, iskustva promene raspoloženja, povećanja tolerancije i prikrivanja zavisničkog ponašanja (Guedes i sar., 2016). Na osnovu uzorka od 234 ispitanika oba pola, zaposlenih i nezaposlenih, razvrstanih u dve obrazovne kategorije: srednjoškolci i studenti, formirana je Skala zavisnosti na društvenim mrežama (Šajinović, Ludoški, Šimunović, Konja, Čokanjev, Nešović i Miladinović, 2018) i testirana je njena povezanost sa subskalama Poštenja i skromnosti (HEXACO; Lee i Ashton, 2009), stresom, anksioznošću i depresijom (Lovibond i Lovibond, 1995), samodistrakcijom, pražnjenjem impulsa, oslanjanja na emocionalnu podršku (Carver, 2013), distrakcijom i potiskivanjem (MEAQ; Gamez, Chmielevski, Kotov, Ruggero i Watson, 2011). Uočena je visoka pouzdanost ukupne Zavisnosti na društvenim mrežama ($\alpha=.927$), kao i postojanje 4 faktora: preokupiranost i iritabilnost ($\alpha=.847$), neumereno trošenje vremena i kompulsivnost ($\alpha=.857$), bekstvo i rasterećenje ($\alpha=.852$), socioprofesionalna disfunkcionalnost i iscrpljenost ($\alpha=.794$). Rezultati ukazuju da postoji niska ali statistički značajna negativna povezanost Zavisnosti na društvenim mrežama sa subskalama Poštenja i skromnosti ($r=-.347, p<.01$) Iskrenosti ($r=-.254, p<.01$), Nematerijalizma ($r=-.311, p<.01$) i Nenametljivosti ($r=-.187, p<.01$). kao i na niske ali značajne pozitivne veze Zavisnosti na društvenim mrežama sa stresom ($r=.282, p<.01$), anksioznošću ($r=.177, p<.01$), depresivnosti ($r=.204, p<.01$), samodistrakcijom ($r=.137, p<.05$), oslanjanja na emocionalnu podršku ($r=.146, p<.05$), pražnjenjem impulsa ($r=.235, p<.01$), i distrakcijom i potiskivanjem ($r=.141, p<.05$). Ustanovljena je niska i značajna pozitivna veza faktora neumerenog trošenja vremena i kompulsivnost sa pražnjenjem impulsa

($r=.200$, $p<.01$), socioprofesionalne disfunkcionalnosti i iscrpljenosti sa subskalama samodistrakcije ($r=.212$, $p<.01$) i oslanjanja na emocionalnu podršku ($r=.133$, $p<.05$). Rezultati su delimično u skladu sa taksonomijom simptoma poremećaja zavisnosti od društvenih mreža, ali dodatna istraživanja su neophodna radi potvrđivanja i boljeg formulisanja konstrukta.

Ključne reči: zavisnost od društvenih mreža; poštenje i skromnost; stres; depresija